

L'ART DEL PAGÉS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

SINDICAT DE DEFENSA dels interessos agrícoles del Panadés.

La comissió organitzadora del Sindicat de defensa dels interessos agrícoles del Panadés, de la qual tenen ja coneixement nostres lectors per lo número anterior, ha acordat las bases següents:

Primera.—Apoyar per tots los medis legals lo foment y progrés de la agricultura y associarse pera perseguir á tots los falsificadors dels productos agrícoles y en particular del ví.

Segona.—Constituhir las associacions ab lo major número de culliters, extenentse á tots los centres consumidors, magatzemistas y expenedors.

Tercera.—Formar una direcció composta de cinch individus ó mes, nombrats per los comisionats dels pobles.

Cuarta.—Crear en cada poble ó districte municipal una Junta de tres ó quatre individus.

Quinta.—Contribuhir cada agricultor ab una cuota módica anyal pera poder sufragar los gastos eventuales que pugan sobrevenir.

Sexta.—Unirse y formar associació ab los agricultors d' otras comarcas que s' uneixin al propi objecte, posarse de acort en los assumptos d' interés general y apoyarlos en los d' interés particular.

Séptima.—Verificar una crida á tots los negociants y especuladors en vins pera que 's prestin á la fiscalisació de sos géneros, publicar los noms dels tardans y 'l resultat de las inspeccions quē 's fassin.

Octava.—Indagar la procedencia de las falsificacions ja sian dels traficants ja dels propis culliters, pera donar sos noms á la publicitat y sápigán á que aténirse 'ls comerciants y viticultors de bona fé.

Novena.—Denunciar als tribunals de justicia tota infracció de las lleys y reglaments fins á lograr la imposició de la pena que correspongui als sofisticadors y envenenadors.

Décima.—Adoptar totas las disposiciones que sian útiles y necesarias pera 'l major desentrotllo de la agricultura y la defensa dels interessos de la mateixa.

Molt nos plau poder estampar las anteriores bases, no per la ínfima part que pugam tenir en ellas, com á resultat de las nostras ideas expresadas publicament en Sant Sadurní de Noya, sino porque hi veyém en ellas l' esperit de la associació pera 'ls intereses de la agricultura en general y molt especialmente pera 'ls de la viticultura, amenassada de mort per los traficants y especuladors de mala fé.

Acabant per manifestar que, ara y sempre, L' ART DEL PAGÉS vol ocupar lo lloch d' honor que li corresponga en la campanya de verdadera lluyta empresa per lo pays vinícola, alentat per los que ab ell se posan á la bretxa y en la vanguardia pera defensarse del enemich comú, possessionat de la inhumanitat escandalosa que ha vingut disfrutant desde un principi, per befa de la gent de bona fé.

Junta del Sindicat.

Per Sant Sadurní de Noya.—D. Rafael Mir, president del «Centre Catalá».—D. March Mir y Capella.—D. Pere Rovira y Cañamera.

Per Villafranca del Panadés.—D. Joseph Alvarez.—D. Lluís Alvarez.—D. Frederich Maciá.

Per Sant Cugat Sasgarrigas.—D. Joseph Paret.

Per lo Plá del Panadés.—D. Magí Rovira y Raventós.—D. Joan Rovira y Esteve.

Per Igualada.—D. Joseph Garriga.

Per Lavid.—D. Ramon Alemany.—D. Joseph Gras y Florit.

Per Lavern.—D. Salvador Olivella.

Per Terrasola.—D. Jaume Rovira y Comas.

Per Piera.—D. Pau Vidal.—D. Pau Tarafa.—D. Pere Rius.

Per Masquefa.—D. Joan Esteve y Valls.

Per Saut Llorens d' Hortons.—Senyors Reventós (Serra) y Esteve de la Riera.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

Lo Diluvi.

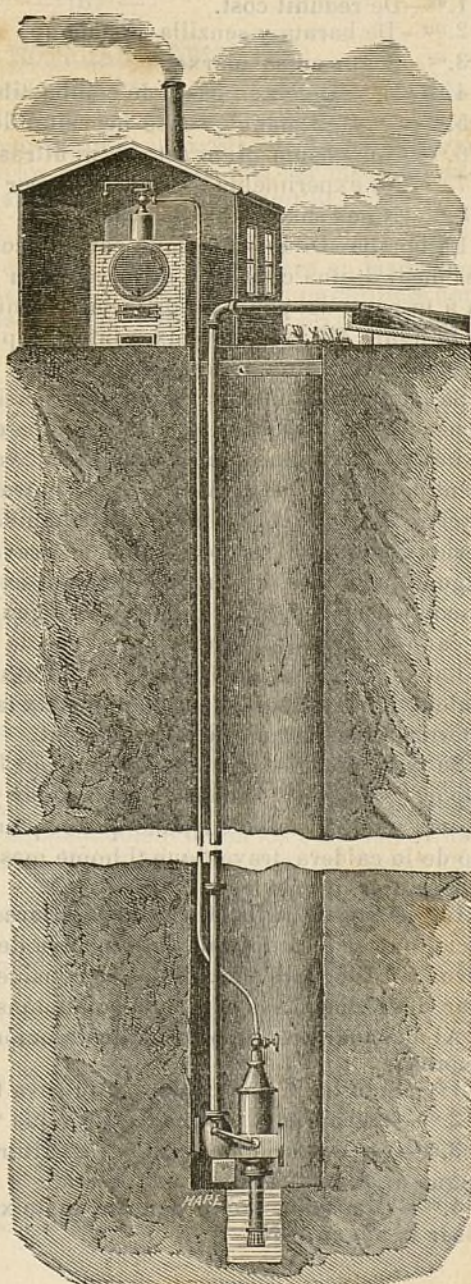
En païssos com Espanya y Portugal, quals terrenos en sa major part requereixen ser regats artificialment á causa de la irregularitat ó falta absoluta d' ayguas de pluja en la época del any en que mes falta fan, lo primer cuydado del agricultor, al tractar d' adquirir terras pera cultiu, deu asegurarse de que hi ha ayguas en condicions ventatjoses pera ferlas brollar y utilisarlas, atesos lo lloch y la fondaria á que 's trovan. Cuan un domini posseheix ayguas de curs superficial, com las que 's derivan d' un riu ó d' un pantàno mitjanant canalisació regular, son valor es extraordinariament elevat en comparació ab altres terrenos d' igual classe pera qual rego se fa forsós extreure ayguas fondas per medis mecànichs. Sorpren, no obstant, observar lo enorme de aquesta diferencia de preu que dins d' una mateixa comarca y en circunstancias similars, alcansan los terrenos dotats d' irrigació natural ab respecte als que requereixen procediments de rego per medis artificials. No hauria d' existir, á pesar de tot, tan gran diferencia, y no 's notaria segurament aquesta desproporció, si 'l pagés disposés d' un medi fácil y barato pera extraure l' aygua de cualsevol fondaria.

Fins avuy s' ha regat malament, en general, empleant forsa de sanch que per medi de pesants cinias se posa en moviment bojits defectuosos y bombas ó altres aparells antichs é igualment imperfectes qual resultat, poch satisfactori, es comunment insuficient pera elevar l' aygua que'l cultiu exigeix en determinada extensió que per carencia d' ayguas no produheix lo fruyt degut. S' han arribat á establir en algunas parts, grans, complicadas y costosas instalacions de bombas á vapor que, ab sas máquinas, calderas, canonadas, trasmisions, edificis, elements de montatje, salaris de maquinistas experimentats, gastos constants d' entreteniment y conservació, consum d' oli, estopa etc., pujan de tal manera los desembolsos que en últim terme 's menjan tots los beneficis obtinguts de la terra. En lo càlcul de la seva explotació deuen entrar com datos principals:—1.er L' interés del capital invertit en la instalació comprenent, edifici, máquinas, bombas y calderas, accesoris y montatje;—2.^{on} Salari del maquinista y també d' un fognista en molts casos;—3.er Combustible;—4.^{rt} Oli, estopa, gomas, pintura,

mastich, etc.—5.na Reparacions ó adops que tota màquina exigeix per los naturals desgastaments del ús.

Ab lo propòsit de salvar aquestas dificultats y estalviar en son cost y gastos, s' han ideat diferents sistemas de bombas fundadas en lo principi de la aplicació directa del vapor prescindint per lo tant de la màquina y del moviment intermediari; algunas, entre altres, lo conegut « Pulsómetro » no necessitan maquinista y reduheixen casi á zero los gastos corrents de reparacions y entreteniments, però la irregularitat de sa marxa y desproporcionat consum de combustible l' han declarat en totas sas variadas formas y modelos, d' inútil aplicació pera las necessitats de la agricultura.

Prosseguint en l' objecte de facilitar lo rego per medis senzills y baratos, s' ha ideat darrerament un nou aparell presentat ab lo nom de « Diluvi » qual autor assegura que reuneix com cap altra totas las condicions requeridas pera la solució de tan important problema, essent:

Ayuntamiento de Madrid Fig. 163. Bomba Diluvi.

- 1.er—De reduhit cost.
- 2.^{on}—De barata y senzilla instalació.
- 3.er—Segur en sa marxa.
- 4.^{rt}—Económich en gasto de combustible.
- 5.^{nt}—De fácil maneig sense necessitat de maquinistas.
- 6.^é—No consum oli ni estopa, ni altrás materias semblants.
- 7.^é—No experimenta oscilacions y per consegüent
- 8.^é—No es susceptible de desarreglo.

La bomba «Diluvi» funciona per la acció directa del vapor prés per medi d' una canonada de ferro, de la caldera generador situada á la paret del pou á la fondariaconvenient en la forma que indica la figura 193; se estableix ó interromp la marxa solsament fent giravoltar una clau: no es necessari pera aixó baixar al pou.

La manera de funcionar s' explica sensillament d' aqueix modo; al penetrar lo vapor en lo cos de bomba expeleix per la canonada d' impulsíó l' aygua que en aquell se trovava continguda en lo moment de donar pas al vapor, qual entrada per sa mateixa presió interromp automàticament un distribuïdor colocat en la cara superior d' aquesta cambra única de treball en 'l instant en que l' aygua, que avans la ocupaba, ha sigut expelida; allavors lo vapor se condensa produhint lo buit y l' aygua invadeix novament, per lo canó d' aspirasió, l' interior del cos de bomba; aixís que aquest s' ha omplert d' aygua, lo distribuïdor s' obre altra vegada per si mateix donant pas al vapor que repeteix la anterior operació, quals alternatives continúan indefinidament.

Se veu, donchs, que solament obrint la clau ó aixeta de pas de vapor, l' aparell comensa á funcionar y tancantse se para, y d' aqueix modo l' únich cuydado que requereix es lo de la alimentació de la caldera, treball que 'l home mes rudo compren en uu parell de dias d' ensenyarli.

Lo senyor D. Julius G. Neville.—Barcelona.—11. Plassa de Palació, que es lo propietari en Espanya de la patent d' aqueixa útil invenció, facilitarà cuans datos se considerin necessaris pera apreciar desde luego sas especials condicions y ventatjas d' aplicació.

Al demanar pressupostos d' instalacions complertas es necessari expresar:

- 1.er—Si hi ha ja una caldera y la seva forsa.
- 2.^{on}—La cantitat d' aygua en litros que 's desitja obtenir per hora.
- 3.er—La fondaria del pou y las alturas máxima y mínima del aygua ab relació á la ratlla de terra.
- 4.^{rt}—La alsada, sobre aquesta mateixa linea, á que 's desitja alsar l' aygua.—N.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Plaga de llagosta.—Escriuen de Yecla que la llagosta està devastant aquells camps de tal manera que 's té per perduda la cullita. Entre 'ls diferents medis á que s' ha recorregut pera aturar la plaga hi ha lo de ruixar los camps ab gasolina per medi de mànegas, pero com tots los demés medis, ha sigut inútl.

Sericicultura.—Va tan escassa la fulla de Morera en las hortas de Murcia, que 's paga á tres duros la arroba. Alguns culliters han tingut de llensar los cuchs de seda per no saber ab que alimentarlos.

Vi de pansa.—Lo Govern francés, en vista del desenrotllo que prenia la industria de fabricació de vi de pansa, ha proposat recarregar los drets de consum que aquest satisfeya, ab lo objecte d' afavorir la venda dels vins naturals.

¡Aixó sí que son governs! Espanyols, apreneu.

Correspondencia.

Sr: Director de L' art del Pagès —Prats del Rey 19 Maig 1887. (*)

Molt Sr. meu: per estar ausent no he pogut comunicarlí avans la gran desgracia caiguda sobre d' aquest terme, ahont lo fret ha mort la brotada de tots los ceps, y dich de tots porque crech no exajerar calculant en 90 per 100 las brotadas cremadas, y las pocas que han quedat vivas son de ceps plantats en carenas altas y per lo tant dolents que res ó poch produhexen. Aixó succehí lo dia 15 cremant també las patateras y demes plantas de primavera y com lo temps ha sigut constanment dolent tenim los blats tan atrasats y raquitichs que duplo arribin á bé, aixis com las vessas que res absolutament valen.

L' angunia es gran y tristíssim lo quadro de miseria que se 'ns ve á sobre.

Crech que 's demanará perdó de la contribució y á fè que pocas vegadas l' hauria consedit lo govern ab major ni tanta justicia.

He notat ab satisfacció que la rami, que tot just comensa á brotar, ha resistit be las últimas glassadas.

Soch de V. sempre amich y S. S.

Q. B. S. M.

Joan Torres.

(*) Molts altres pobles sufriran també los efectes desastrosos de la glassada, que s' extengué al O. fins á Mollerusa y al N. O. castigá casi tots los pobles de la Ribera, que son los que proveheixen lo renombrat mercat de Cervera.

MERCATS FIRAS Y CULLITAS.

Banyolas.—Blat, á 17'50 pessetas la quartera de 80 litres.—Ordi, á 8'50.—Cibada, á 8.—Vessas, á 16'50.—Fabas, á 12'75.—Blatdemoro, á 11'50.—Mill, á 12.—Panís, á 7'50.—Fayol, á 10'50.—Llobins, á 10.—Fasols, á 17.—Ous, á 60 céntims de pesseta la dotzena.—Oli, á 91'52 pessetas la carga.—Alls, á 85 céntims de pesseta lo cent.

Esparraguera —Lo temps se presenta molt poch favorable á la cullita, tant de vi com d' oli.

Figueras.—Blat, de 17'50 á 18 pessetas la quartera.—Mestall, de 16 á 17.—Ordi, de 8'50 á 9.—Cibada, de 7 á 7'50.—Blatdemoro, de 11 á 13.—Mill, de 11 á 12.—Panís, de 9 á 10.—Fasols, de 13 á 18.—Ciurons, de 14 á 20.—Guixas, á 11.—Llobins, de 7 á 8.—Fabas, de 13 á 13'50.—Vessas, de 14 á 14'50.—Péssols, de 11 á 12.—Llevor d' alfals, de 80 á 100.—Patatas del país, de 4 á 5.—Extranjeras, de 5'50 á 6 lo quintá de 41'600 jilos.—Oli, á 10'50 lo mayal de 12'40 litres —Ous, á 60 céntims de pesseta la dotzena.

Puigcerdá.—La nit avans de la diada de Sant Isidro lo termómetro baixá á dos graus sota zero, causant grans danys á la cullita, y sobre tot als planters d' hortalissas, patatas y llegums dels horts. Per altre part, si no plou aviat perilla la situació actual de la vinenta cullita.

Los preus del mercat, foren:

Blat, á 27 pessetas la carga.—Ségol, á 20.—Ordi, á 19.—Patatas, á 9.—Moltó, á 2 pessetas la carnicera.—Badella, á 1'25.—Bou, á 1.—Porch sech, á 2.—Llonganissa seca, de 4 á 6.

Sant Sadurní de Noya.—La pluja del dia 14 fou molt beneficiosa pera 'ls camps, qual conreu dificultava la sequera.

Lo mateix dia aparegueren las montanyas vehinas á Igualada, blancas per forta calamarsada, produhintse per tal motiu una gran y general glassada, que per sort no ha causat los danys que eran de temer.

Tarragona.—Los abasteixedors de carn han baixat lo preu de dit article dotze céntims per tersa.

Després d' aixó, trovém que á causa de una competencia establerta entre 'ls venedors de carn, lo preu d' aquest article de primera necessitat s' ha baixat 45 céntims de pesseta per kilo.

Vich.—Xeixa, á 14'75 pessetas la quartera.—Forment, á 13,75.—Mestall, á 11,75.—Ségol, á 10'50.—Ordi, á 7'25.—Cibada, á 6.—Espelta, á 5.—Blatdemoro, á 9'50.—Fajol, á 8'50.—Fabas, á 11.—Llegum, á 12'50.—Fasols, á 10.—Mill, á 9.—Ciurons, á 12.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, TAPINERÍA, 17.—BARCELONA.